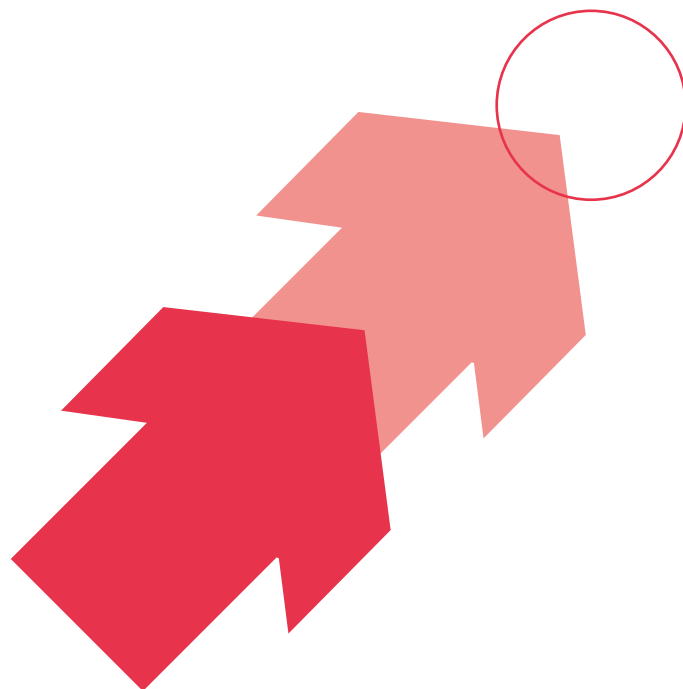

**Prikupljanje
sredstava za
škole**

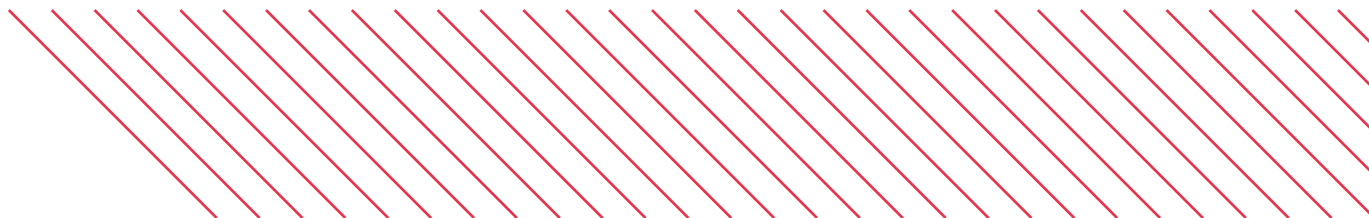
Prikupljanje sredstava za škole

Uvod

Prikupljanje sredstava (fandrejzing, eng. fundraising) može se definisati kao prikupljanje novčanih sredstava/roba/usluga za realizaciju naših ideja i aktivnosti koje doprinose njihovom ispunjenju. Ovdje se ne radi samo o novcu i kako do njega doći, ovo bi trebalo da se odnosi na uspostavljanje dugoročnih partnerskih odnosa sa potencijalnim donatorima jer na taj način mi održivo obezbjeđujemo sredstva za sadašnjost i budućnost.

U današnje vrijeme prikupljanje sredstava je postalo čista nauka sa vrlo sveobuhvatnom metodologijom i konkretnim smjernicama koje vas mogu naučiti kako da postanete uspješni u prikupljanju sredstava. Ali šta ako ste profesor u školi, uključeni ste u školske projekte bez budžeta za van-nastavne aktivnosti, ali sa velikom motivacijom za uspjeh? Ovaj kratki alat može vam pomoći u vašoj misiji.

Prikupljanje sredstava u školama

Ograničeni budžeti i mala ulaganja vlade mogu da otežaju život školama i da ih prisile ih da istražuju i druge mogućnosti za prikupljanje sredstava.

Za one koji se po prvi put hvataju u koštac sa prikupljanjem sredstava, kao i za iskusne fandrejzere koji se upuštaju u nove projekte, prikupljanje sredstava u školama može biti izazovan zadatak. Dobra vijest je da to ne mora biti tako. Uz promišljen i organizovan pristup, svako može pretvoriti svoje napore u uspješnu kampanju za prikupljanje sredstava.

Prikupljanje sredstava može biti odličan način za povezivanje sa zajednicom učenika/ca, roditelja i profesora u školi i izvan nje. To takođe može biti prilika za vas da se direktno uključite u prikupljanje novca za školu i njene programe i pokažete svoju podršku školi.

Uz promišljen i organizovan pristup, svako može pretvoriti svoje napore u uspješnu kampanju za prikupljanje sredstava.

Koraci u prikupljanju sredstava

Sljedeći koraci vam mogu olakšati upoznavanje sa najefikasnijim načinom pristupa ovoj temi i započinjanjem aktivnosti prikupljanja sredstava kroz praksu.

1. Uspostavite školski tim za prikupljanje sredstava

Tim za prikupljanje sredstava treba da se sastoji/da bude sastavljen od predstavnika školskog odbora i uprave, nastavnika/ca, roditelja i učenika/ca. Tim ne mora biti veliki, ali bitno je da su sve zainteresovane strane zastupljene. Pokretači tima za prikupljanje sredstava mogli bi da predstavljaju ideju na sastancima odbora i uprave ili na sastancima profesora, savjeta roditelja i vijeća učenika/ca, ako oni postoje, a onda ljudi mogu da glasaju za svog predstavnika u timu ili da ga imenuju. Izabrane predstavnike treba motivisati da se bave ovom temom, tako da je veoma važno da su oni spremni da učestvuju u ovom timskom radu na dobrovoljnoj osnovi. Kada se tim uspostavi možete objaviti imena članova/ica tima na školskoj oglasnoj tabli zajedno sa njihovim kontakt podacima, tako da učenici/ce, roditelji ili profesori mogu da im se obrate kada je to potrebno.

Tim ne mora biti veliki, ali bitno je da su sve zainteresovane strane zastupljene.

2. Razvijte strategiju za prikupljanje sredstava

Uspostavljeni tim treba da razvije strategiju škole za prikupljanje sredstava. To nije jednostavan proces i može se sprovesti na različite načine. Ako je timu potrebna podrška, oni mogu identifikovati stručnjaka (možda uz pomoć roditelja, firme u kojoj je roditelj zaposlen ili preko nevladine organizacije) koji je spreman da dâ svoj pro bono doprinos razvijanjem strategije ili obučavanjem članova/ica tima kako da to urade. Druga mogućnost je da škola obezbijedi određena sredstva za angažovanje takvog stručnjaka. Ako ništa od ovoga nije moguće, u nastavku su dati neki savjeti i smjernice u vidu pitanja koja bi mogla pomoći timu:

Definišite problem

Definišite viziju

Definišite aktivnosti

Definišite pristalice

Definišite rokove

Definišite troškove

Definišite procedure

- › 1) Definišite problem – koji su to problemi sa kojima se škola suočava? Nemojte se fokusirati na nedostatak novca, već radije identifikujte akcijske korake koji vode ka rešavanju problema, koji su pri ruci, a koji bi se mogli realizovati prikupljanjem i ulaganjem novca u rješavanje problema.
- › 2) Definišite viziju – bilo bi sjajno ako biste mogli da osmislite viziju škole. Kako će vaša škola izgledati u budućnosti, za 10 godina? Da li će vaša škola postati prepoznatljiva kao škola sa sjajnim pozitivnim okruženjem za učenike/ce i nastavnike/ce? Da li će vaša škola već tada biti lider u realizaciji Programa Y (obrazovanje o životnim vještinama) u vašoj zajednici, gradu, regionu?
- › 3) Definišite aktivnosti – navedite sve aktivnosti koje je potrebno sprovesti da bi se vaši problemi rešili, a vaša vizija ispunila. Nemojte se plašiti, ova lista može biti dugačka, stvar je u tome da navedete sve što vam padne na pamet kao neophodno, što je potrebno da se uradi (od redovnih sastanaka tima za prikupljanje sredstava, logistike vezano za aktivnosti prikupljanja sredstava, do proslave kada se sredstva prikupe). Izradite iscrpan plan aktivnosti koji će vam pomoći da pravovremeno ispunite sve vaše zahtjeve.
- › 4) Definišite pristalice – zajedno sa zadacima navedenim u planu aktivnosti trebalo bi da identifikujete ljude koji mogu da vam pomognu da realizujete te zadatke (kao što su učenici/ce, nastavnici/ce, roditelji, ali takođe i lideri/ke iz zajednice, lokalni preduzetnici/ce, mediji i sl). U ovom delu, sastavite listu kontakata koja sadrži sva imena, e-mail adrese, brojeve telefona i slično, jer će vam te informacije biti potrebne kasnije.
- › 5) Definišite vremenski okvir, uloge i odgovornosti – u ovom delu definišite datum početka, trajanje vaše aktivnosti, kao i očekivani rok završetka. U sledećoj koloni odredite ko će biti odgovoran za svaku aktivnost ili njene segmente.
- › 6) Definišite troškove – iako se cjelokupan proces odnosi na prikupljanje sredstava, neophodno je da se obezbedi neki mali iznos novca za ove operativne aktivnosti. To je ujedno i odlučujući trenutak u kojem odlučujete koliko će vam novca biti potrebno za realizaciju akcija i ko su potencijalni donatori ili bi to mogli biti.

U nastavku je dat primjer tabele strategije za prikupljanje sredstava za 1 problem. Možete kreirati ovu tabelu za svaki od problema na koji se fokusirate.

	AKTIVNOST	VREMENSKI OKVIR	PRISTALICE	TROŠAK	ODGOVORNOST
1					
2					

- › Definišite procedure za upravljanje sredstvima – budite veoma precizni sa uspostavljanjem protokola i procedura za upravljanje prikupljenim sredstvima. Pobrinite se da se poštuju važeći državni zakoni, ali takođe i smjernice škole koje se odnose na troškove, računovodstvo, nabavku i druge pravne procedure.

DEFINIŠITE
PROBLEMDEFINIŠITE
VIZIJUDEFINIŠITE
AKTIVNOSTIDEFINIŠITE
PRISTALICEDEFINIŠITE
ROKOVEDEFINIŠITE
TROŠKOVEDEFINIŠITE
PROCEDURE

3. Sprovedite istraživanje

Prikupljanje podataka je veoma važan korak za razvoj vaše strategije, ali ono bi takođe trebalo da postane sastavni dio cjelokupnog procesa (treba ga raditi kontinuirano prije, za vrijeme i nakon inicijative za prikupljanje sredstava). Prikupljanje podataka će vam pružiti širok spektar korisnih podataka: od identifikacije onoga što je potrebno i ideja o tome kako bi se to moglo obaviti do onoga šta je prošlo dobro, a šta nije. Možete prikupljati podatke na različite načine: organizovanjem diskusija u fokus grupama, individualnim razgovorima sa učenicima/ama, roditeljima i nastavnicima/ama ili postavljanjem info pulta koji može poslužiti kao mjesto gdje učenici/ce mogu dobiti dodatne informacije za vrijeme školskih odmora ili gdje mogu podijeliti svoje prijedloge i ideje. Takođe, jedan dio istraživanja se može obaviti na internetu, da biste saznali kako druge škole rješavaju slične probleme. Kada prikupite sve informacije, možete ih analizirati i započeti proces planiranja.

Prikupljanje podataka je veoma važan korak za razvoj vaše strategije,

4. Konsultujte se sa svojom zajednicom – ne plašite se da pitate

Nemojte zaboraviti da vaša škola pripada zajednici i da ima puno ljudi koji žive u vašoj zajednici, koji vam mogu pomoći i podržati vas na vašem putovanju. Upoznajte se sa predstavnicima opštine, lokalnih medija, sportskih klubova, strukovnih udruženja, umjetničkih i kulturnih organizacija i svim drugima koje ste identifikovali kao zainteresovane strane i koji bi mogli dati svoj doprinos tom procesu. Pružite im priliku i obezbijedite im prostor da se uključe i aktivno učestvuju. Postoji mnogo načina na koje vam ljudi mogu pomoći, pri čemu je finansijska pomoć samo jedan od načina.

5. Organizujte i sprovedite aktivnosti

Kada je faza planiranja završena a naredni koraci su jasno definisani, vrijeme je da DJELUJETE! Počnite sa svojom prvom aktivnošću i pratite proces. Ne zaboravite da budete fleksibilni i spremni da se prilagodite, ako se pojave izazovi, a hoće, oni se uvijek pojave, ali najvažnija stvar je da ostanete fokusirani na ono što želite da ostvarite.

Kada je faza planiranja završena a naredni koraci su jasno definisani, vrijeme je da DJELUJETE!

6. Učite iz vlastitog iskustva i usavršavajte se

Kada je proces završen i imate spremne podatke monitoringa, analizirajte ih i učite iz njih. Ako ste razvili jasan skup pokazatelja za mjerenje vašeg napretka, sada ih koristite za procjenu nivoa ostvarenja. Organizujte sastanak za procjenu rada tima za prikupljanje sredstava i razgovarajte o rezultatima, uspjehu i izazovima, i učite iz toga. To su veoma važne lekcije za vaše buduće ponašanje.

Stilovi prikupljanja sredstava

1. Prikupljanje sredstava u školama

Prikupljanje sredstava u školama je praksa prikupljanja novca od strane škola ili školskih grupa za podršku programima obogaćivanja obrazovanja. Postoji mnogo načina da se sprovede prikupljanje sredstava u školama i ovaj vodič će predstaviti neke od njih. Uvijek treba da jasno definišete zašto se događaj organizuje i za šta će se koristiti prikupljena sredstva. Biti transparentan na ovakav način će učiniti da vam ljudi vjeruju i da budu sigurni u ono za šta daju svoj doprinos. Na nekim događajima možete uručiti zahvalnice, bedževe u znak zahvalnosti i sl, i na taj način izraziti svoju zahvalnost ljudima koji su pružili podršku.

Recikliranje – obezbjeđivanje ili izrada/proizvodnja kutija za odlaganje papira i plastike za reciklažu koje se postavljaju po cijeloj školi može dugoročno akumulirati mnogo sredstava, jer škola može dobiti povrat od komunalnih javnih preduzeća. Morate se povezati sa lokalnim komunalnim preduzećima, dobiti informacije i uspostaviti saradnju. Sakupljanje plastike i papira treba da obavljaju nastavnici/ce i učenici/ce i prvo možete organizovati neki promotivni događaj u školi koji će najaviti početak ovog procesa. Nakon postavljanja kutija za tu namjenu, učenici/ce i nastavnici/ce mogu da počnu sa recikliranjem. Možete čak i da napravite neku vrstu takmičenja između razreda ko će sakupiti više i možete da organizujete malu proslavu na kraju svake školske godine da biste proglasili pobjednike i objavili koliko sredstava je prikupljeno. Ovo može postati redovna aktivnost i stalni način prikupljanja sredstava.

Školski sajam – može se organizovati jednom godišnje, kada učenici/ce mogu proizvedu ili doniraju neku robu za prodaju na školskom sajmu. To je ujedno i mjesto gdje možete prodavati kolačiće i limunadu i najbolja aktivnost putem koje možete uključiti roditelje i nastavnike/ce. I ovaj događaj se može koristiti za predstavljanje školskih inicijativa donatorima i zainteresovanim stranama u zajednici (može se organizovati povodom obilježavanja dana škole).

Sportska takmičenja – sjajna aktivnost na otvorenom kada ekipe mogu da plate neku malu naknadu za učešće. To može uključivati različite sportske aktivnosti, ali i različite ekipe: ekipe roditelja, ekipe nastavnika/ca, ekipe učenika/ca, ali i ekipe lidera zajednice. Na ovakve događaje možete pozvati poznate sportiste ili sportistkinje koji mogu učestvovati u događaju i privući veliku pažnju zajednice.

Eko-dan – organizujte događaj na koji će svi učenici/ce i nastavnici/ce doći obučeni u zeleno i dogovorite čišćenje škole i školskog dvorišta i sadnju cvijeća i drveća. Možete dobiti besplatno cvijeće, sjeme i zemlju za sadnju od lokalnih preduzetnika. Naravno, učešće je "zeleno naknada".

Uvek bi trebalo da jasno definišete zašto se događaj organizuje i za šta će se koristiti prikupljena sredstva.

Ručak – možete pozvati neke kuhare iz lokalnih restorana da pripreme ručak ili da pripreme zakusku za sve učenike/ce i nastavnike/ce u školama koji mogu kupiti svoj ručak. Od prikupljenih sredstava ćete platiti namirnice potrebne za ovaj događaj, ali takođe i prikupiti dodatna sredstva.

Školska zabava – sa naplatom ulaznica na kojoj se učenici/ce mogu zabaviti uz ples i druženje. Ovo je takođe odlična prilika za promociju zdravih stilova života i promociju bezalkoholnih pića koje možete dobiti od pristalica koji su vlasnici lokalnih trgovina.

Dan igara – neka učenici/ce donesu igračke i društvene igre sa kojima se mogu igrati zadnji dan polugodišta i tražiti zauzvrat donaciju.

Kviz – organizujte svoju verziju kviza "Ko želi biti milioner?" ili "Najslabija karika". Ukoliko to nije moguće, prilagodite društvene igre na tabli za veliku publiku, a nagrade neka budu donirane.

Karaoke – organizujte svoje vlastito takmičenje X Faktor (ovdje možemo staviti naziv lokalne popularne TV emisije za takmičenje u pjevanju).

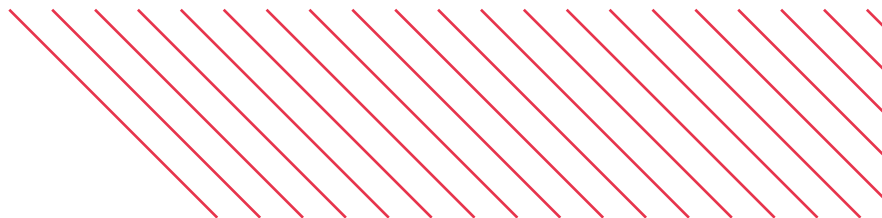
Bacanje spužve – zamolite učenike/ce da daju donacije u zamjenu za dobijanje prilike da bacaju spužve natopljene sapunicom na nastavnike/ce. Ovo je najbolje raditi po sunčanom vremenu.

Takmičenje talenata – održite takmičenje talenata za učenike/ce da pokažu svoje vještine. Možete ga napraviti u stilu TV emisije tako što ćete imenovati sudije da izaberu pobjednike.

Lov na blago – organizujte lov na blago, podijelite učenike/ce u parove ili ekipe i neka detektivski posao počne. Zamolite lokalnog preduzetnika da donira nagradu za pobjednički par/ekipu i odredite predloženi iznos donacije za učešće.

Svjetski dan kulture – neka se učenici/ce obuku tematski za ovaj dan, dodijelite svakom razredu različitu državu na kojoj će se njihova tema bazirati. Dobrotvorna utakmica nastavnika/ca – izazovite uzbuđenje među učenicima/ama prisustvovanjem posebnoj sportskoj igri u kojoj su ekipe sastavljene od njihovih nastavnika/ca! Organizujte prodaju ulaznica za gledanje utakmice i razmislite o tome da postavite štand za prodaju hrane i pića. To može da bude ozbiljna igra ili nešto komično.

Dobrotvorni koncert nastavnika/ca – okupite svoje nastavnike/ce na muzičkom koncertu za učenike/ce! Organizujte prodaju ulaznica za gledanje nastavnika/ca koji izvode pjesme – bilo kao velika grupa ili male grupe. Nastavnika/ca mogli biti kreativni i pozvati poznate izvođače/ice da im se pridruže ili da pozovu sponzore iz zajednice.

Trening sesije – zamolite nastavnike/ce fizičkog vaspitanja iz lokalnih srednjih škola da se prijave da drže sedmične trening sesije iz različitih sportova, a zatim ponudite zajednici da uz plaćanje adekvatne naknade prisustvuju tim treninzima.

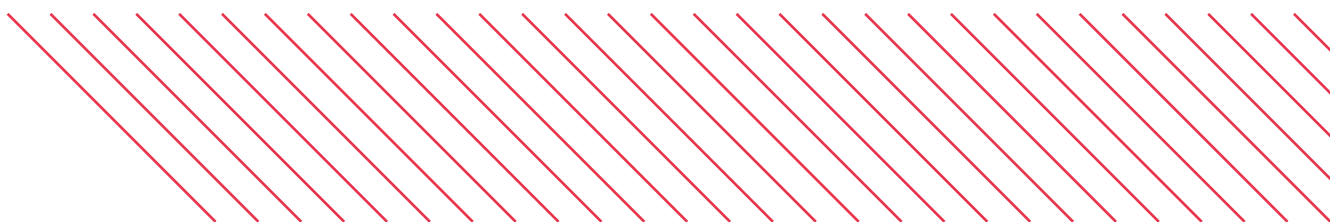
Humanitarna večera/branč – na koju možete da pozovete lokalne firme i institucije da učestvuju i predstavite im svoje ideje (lokalne prodavnice pića i restorani mogu donirati hranu i piće). Ovo je mjesto gdje možete zamoliti za sve vrste podrške za svoje ideje.

2. Prikupljanje sredstava u zajednici

U vašoj zajednici postoji mnogo materijalnih i nematerijalnih resursa koji se mogu koristiti kao podrška školskim programima i aktivnostima. Prije svega, treba da identifikujete sve postojeće službe, trgovine, restorane, biznise, firme itd. i istražite šta je njihov djelokrug rada, a zatim da pronađete vezu, ili da identifikujete zajednički interes. Drugo, treba da se sastanete sa njima i razgovarate o mogućoj saradnji predstavljajući im svoju viziju i ideje, i da budete konkretni u vezi toga šta vaša škola treba od njih. Morate biti vrlo jasni i precizni u vezi toga šta želite i kako mislite da bi oni mogli da vam pomognu (to može biti vezano za doniranje sredstava, ili doniranje njihovog vremena ili roba ili usluga). Pokušajte da im objasnite da će njihov angažman i podrška biti javno objavljeni, tako da će to biti reklama i promocija za njih (putem saopštenja za medije, internet medija, video spotova).

Dobar početak bi mogao biti da se učini nešto dobro i korisno za zajednicu. Postoje brojne aktivnosti koje bi se mogle uraditi kao što su čišćenje lokalnog parka, sadnja cvijeća, uređenje klupa ili renoviranje nekog starog javnog prostora, ili možete da organizujete muzički festival koji može okupiti sve predstavnike zajednice da posjete vašu školu i da se upoznaju sa vašim planovima za program poboljšanja škole. Imajte na umu da ovo lokalno partnerstvo tretirate kao dugoročno opredjeljenje, a ne kao samo jednokratni angažman. Na taj način ljudi bi se mogli povezati sa vašom školom, biti motivisani i inspirisani da daju svoj doprinos i podrže vas u dužem vremenskom periodu.

Morate biti vrlo jasni i precizni u vezi toga šta želite i kako mislite da bi oni mogli da vam pomognu.

3. Domaće i međunarodno prikupljanje sredstava

Prikupljanje sredstava se može organizovati sa domaćim i međunarodnim donatorima, a zemlje Balkana takođe mogu pristupiti i pretpristupnim fondovima EU. Domaći i međunarodni donatori obično imaju otvorene pozive sa konkretnom temom/temama koje bi željeli da podrže i rok do kojeg bi trebalo da pošaljete prijedlog svoje ideje. U svom prijedlogu, morate da opravdate i objasnite problem koji biste željeli da riješite i da ponudite konkretnu metodologiju kako ćete ga riješiti, i šta će biti drugačije nakon realizacije vašeg projekta. Ovaj proces je ponekad veoma zahtjevan jer prvo treba da provjerite da li ste podobni kao škola da se prijavite na neke pozive, a zatim da provjerite sva pravna pitanja vezana za prijavu. Zatim može početi proces razvoja ideje i obično ona treba da se stavi na papir i da bude vrlo dobro objašnjena u obrascima i dokumentima prijedloga projekta, logičkog okvira, budžeta i plana aktivnosti. To su vremenski ograničena sredstva sa vrlo jasnim procedurama kako bi trebala biti potrošena tako da ćete sve morati učiniti strogo se pridržavajući pravila ("po PS-u"). Možda postoji lokalni stručnjak ili roditelj koji zna kako da izradi prijedlog projekta i srodne dokumente. Identifikujte ih i zatražite pomoć! Što je još važnije, nevladine organizacije koje vam pomažu u implementaciji Programa Y mogu vam pomoći u izradi prijedloga i pružiti vam resurse koji mogu vam pomoći u tom procesu (kao što su web stranice koje nude neke opcije finansiranja).

4. Prikupljanje sredstava putem interneta

Danas je prikupljanje sredstava putem interneta veoma popularno i ovdje su navedeni neki načini koji će vas možda zanimati:

Donirajte sada dugme na web sajtu škole, gdje zainteresovani ljudi, organizacije, donatori mogu direktno da doniraju sredstva školi. Možete zamoliti kreatora vašeg web sajta da doda ovu stranicu na vaš web sajt, gdje možete predstaviti svoju viziju i ideje za koje sredstva mogu da se upotrijebe i dati potrebne tehničke informacije za donaciju. Isto tako, ovo je mjesto gdje možete navesti sve prethodne ili sadašnjih donatore i javno im izraziti svoju zahvalnost.

Crowdfunding (finansiranje putem gomile ljudi) je praksa finansiranja projekta ili poduhvata prikupljanjem malih novčanih iznosa od velikog broja ljudi, obično putem interneta. Izaberete platformu na internetu, objavite svoju ideju (putem dokumenta, obično putem video snimka ili infografike). On je postao veoma popularan, a više informacija možete pronaći na www.crowdfunding.com

Primjeri uspješnog prikupljanja sredstava

Postoji mnogo dobrih primjera za uspješno prikupljanje sredstava za škole širom Balkana. Već ste upoznati sa nekima od njih:

1. „Pučka kuhinja“ – Projekt Srednje strukovne škole „Silvije Strahimir Kranjčević“ Livno

Srednja strukovna škola „Silvije Strahimir Kranjčević“ je jedina škola na području Bosne i Hercegovine koja ima svoju javnu kuhinju. Finansira se isključivo od učenika i djelatnika škole, a pomažu desetak siromašnih obitelji na području Livna. Navedenoj školi, u okviru Projekta mentalnog zdravlja u Bosni i Hercegovini, donirana je oprema u vrijednosti od 3 hiljade KM za potrebe izgradnje kuhinje.

Otvaranje javne kuhinje u sklopu ugostiteljske struke pored unaprijeđenja kvalitete obrazovanja i praktičnog usavršavanja kod učenika, ima za cilj pomoć socijalno ugroženim obiteljima i poticanje humanosti i socijalne osjetljivosti kod učenika škole.

Tijekom školske godine ova kuhinja nahrani 10 porodica, od kojih su dvije porodice nepokretne. Učenici nakon što sprema obroke, nose ih na kućne adrese socijalno ugroženih porodica. Ovaj projekat je unaprijedio školsku praksu, te motivirao učenike jer znaju da obroci koje spremaju na stručnoj praksi završe kod porodica kojima je ta hrana stvarno potrebna. U školskom okrugu nalazi se i staklenik u kojem učenici s odsjeka poljoprivredno-prehrambenog tehničara, uzgajaju voće i povrće koje je potrebno za funkcioniranje pučke kuhinje.

2. Prikupljanje sredstava za opremanje kuhinje Ugostiteljske škole u Banja Luci

Učenici i profesori Ugostiteljske škole u Banja Luci, budući kuhari, odlučili su zajedno sa profesorom Predragom Tošićem da organizuju Donatorsko veče, kako bi renovirali kuhinju u kojoj “peku” zanat. Cilj donatorske večeri je bio da se proda što više ulaznica kako bi se obezbjedila novčana sredstva od kojih će biti kupljena oprema i inventar sa kojom će oni i njihove kolege raditi kada budu pohađali časove praktične nastave. Cijena jedne ulaznice je bila 50 KM i u cijenu je uračunato piće dobrodošlice i večera od četiri slijeda koju pripremaju i poslužuju učenici Ugostiteljske škole.

Ulaznice su se mogle kupiti direktno u restoranu škole svaki radni dan ili naručiti na broj telefona, te su iste bile dostavljene na adresu.

Za pet ili više kupljenih ulaznica je dodijeljivana zahvalnica i objava na sajtu ove škole kao zlatni donator.

Savjeti i trikovi!

Ovdje su neki savjeti za uspješno prikupljanje sredstava, da prikupite novac koji vam je potreban održavajući pritom dobre odnose sa školskom zajednicom.

- 1. Uključiti učenike/ce, roditelje, nastavnike/ce, članove/ce zajednice u sve faze prikupljanja sredstava; od definisanja vizije do realizacije aktivnosti.**
- 2. Pokušajte organizovati motivacione i zabavne aktivnosti u kojima će ljudi željeti da učestvuju.**
- 3. Budite proaktivni kada je riječ o održavanju kontakta sa vašim pristalicama i donatorima, ali ne pretjerujte u tome.**
- 4. Razmišljajte drugačije – uobičajene i tradicionalne aktivnosti za prikupljanje sredstava su sjajne, ali šta možete da uradite na drugačiji način?**
- 5. Fokusirajte se na krajnji cilj – budite veoma jasni u vezi toga radi čega i zašto prikupljate novac.**
- 6. Unesite notu ličnog – učenici/ce mogu biti sjajni u prikupljanju sredstava (fandrejzeri) ako ispričaju svoju priču, iz vlastite perspektive, o tome za šta im je novac potreban. Ohrabrite ih da pričaju i traže pomoć!**

Korisne web stranice:

www.easy-fundraising-ideas.com

<https://blog.fundly.com/fundraising-ideas-for-schools-and-education/>

<http://schoolaid.co.nz/7-awesome-fundraising-ideas/>

<https://www.groundwork.org.uk/school-az>

<http://www.coolfundraisingideas.net/school-fund-raising-idea>

<https://www.opencolleges.edu.au/informed/other/school-fundraising-ideas/>

<https://www.youcaring.com/c/school-fundraising>